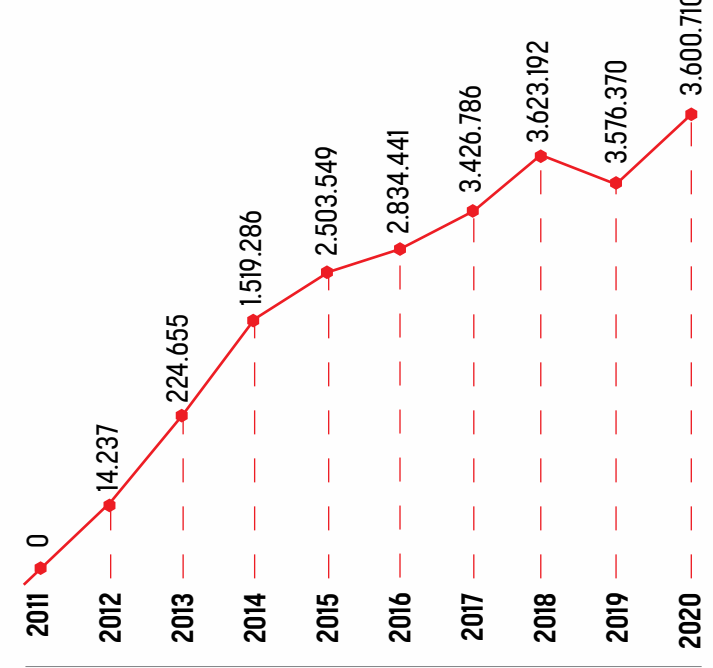

Adana, Gaziantep ve Şanlıurfa'da Yaşayan Suriyeli Göçebe ve Yarı-Göçebe Toplulukların Mevcut Durum Haritası

Yıllara Göre Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler

Kaynak: TC İçişleri Bakanlığı
*15.07.2020 tarihi itibarıyla

Suriyelilerin yaş ortalaması **21,66**.

Türkiye nüfusunun 31 Aralık 2019 verilerine göre **yaş** ortalaması ise **32,4**.

Türkiye'deki Suriyelilerin **15-24 yaş** aralığındaki genç nüfus; **765 bin 547**

Suriyeli genç nüfusun toplam Suriyeli nüfusuna oranı **%21,35**.

Türkiye'nin **15-24 yaş arası genç nüfusu 12 milyon 955 bin 672**

ve toplam nüfusa oranı **%15,58**.

Kaynak: TC İçişleri Bakanlığı

Geçici koruma altındaki Suriyeli sayısı
3 milyon 587 bin 779

Suriyeli yetişkin erkeklerin sayısı
1 milyon 57 bin 232

Suriyeli yetişkin kadınların toplam sayısı
658 bin 117

0-18 yaş arası çocuklar
1 milyon 672 bin 430

Kaynak: TC İçişleri Bakanlığı

Suriyeli Göçebe ve Yarı Göçebe Toplulukların Yerleşim Yerleri ve Göçerlik Durumu

Adana, Gaziantep ve Şanlıurfa'da yapılan saha çalışmasında Suriyeli göçebelilerin yaşadığı 39 farklı yerleşim alanı tespit edilmiştir. Bu 39 yerleşim yerinin 7'sinin eski yerleşim alanı, 8'inin dönemlik yerleşim alanı olduğu saptanmıştır. Göçebelilerin bir kısmının mevsimsel olarak yer değiştirdiği, bir kısmının ise 7-8 yıldır aynı yerde yaşadığı bilgisine ulaşılmıştır.

Dönemlik yerleşim alanı: Özellikle Nisan-Ekim aylarında, genellikle şehir dışlarındaki büyük arazilerde 6-7 ay boyunca çadır yerleşimi olarak kullanılan yerleşim alanları.

Eski yerleşim alanı: Belli bir dönem yerleşim alanı olarak kullanılan ve çeşitli nedenlerle terk edilen ve kullanılmayan yerleşim yeri.

İstihdam ve Gelir Durumu

2018 yılında **115.837** yabancıya (*Suriyeli ve diğer*) verilen çalışma izni verilmiştir.

Bu izinlerin; **1.093**'ü Şanlıurfa, **4.846**'sı Gaziantep, **917**'si Adana'da verilmiştir.

Çalışma iznine sahip yabancıların sayısal oranına ve saha araştırması gözlemlerine bakıldığında; Suriyeli göçebe grupların oranının oldukça az olduğu söylenebilmektedir.

Kaynak: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

Kalkınma Bakanlığı Arşivi, Gaziantep 2020

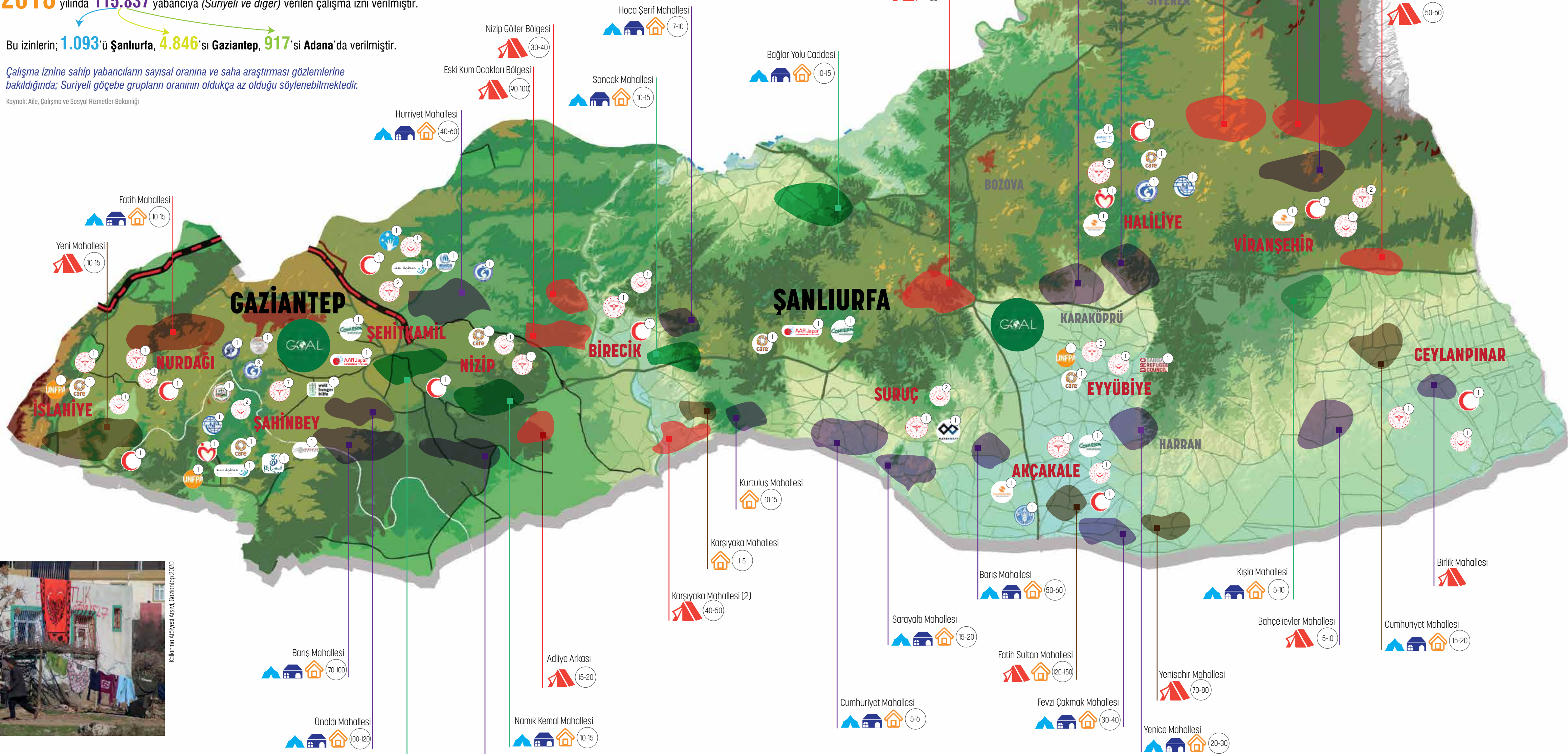
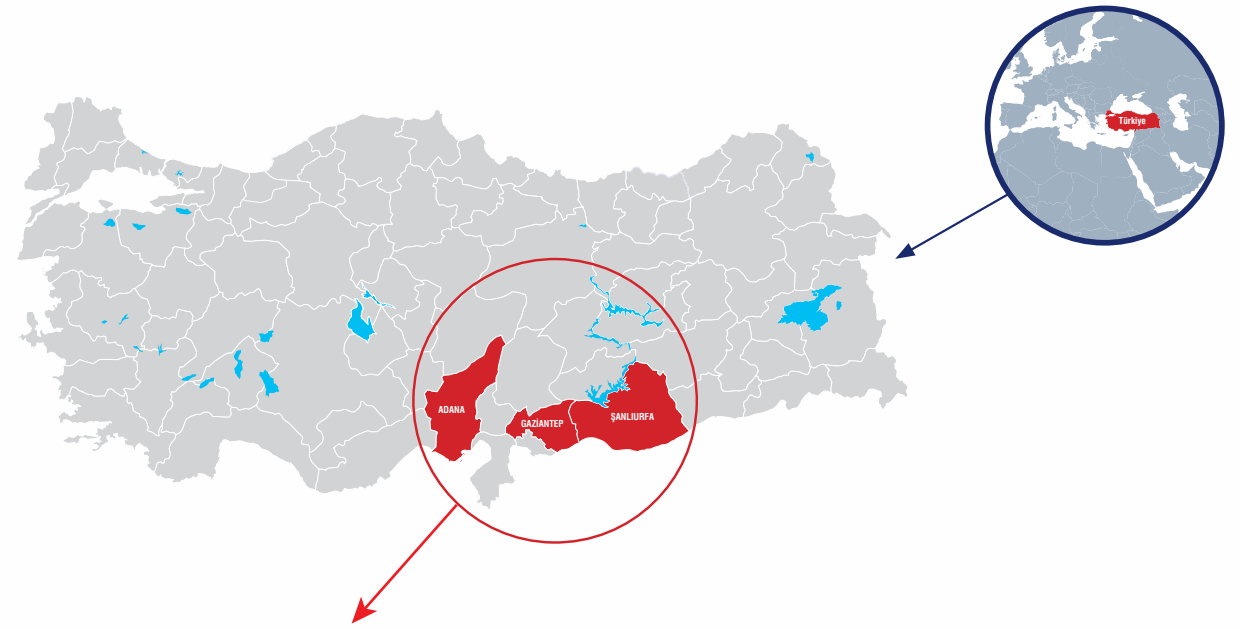
Destekler ve Sivil Toplum

Suriyeli göçebe ve yarı göçebe grupları doğrudan hedefine alıp, bu toplulukların ihtiyaçları üzerine çalışmalar yapan yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlar oldukça sınırlıdır. GOAL Türkiye dışında, Suriyeli göçebe ve yarı göçebe grupları ile Suriyeli mevsimlik geçici tarım işçileri üzerinde doğrudan çalışan bir kurum veya sivil toplum kuruluşu bulunmamaktadır. Özel olarak bu gruplara sunulan hizmetler olmamakla birlikte, Suriye'den göç edenlere yönelik hizmetlerin hepsinin, Suriye'den gelen bütün gruplara açık olduğu, bu şekilde zaman zaman göçer ve yarı-göçer gruplara da hizmet verildiğini dile getiren kuruluşlar olmuştur. Bu kuruluşlara örnek olarak, CARE, UNICEF ve UNHCR, Concern, IOM, ASAM, Kızılay, Hayata Destek gibi ulusal, uluslararası kurum ve STK'lar, Suriyelliler üzerinde çalışmalarını sürdürmektedir.

Yaşam Ortamı ve Barınma Koşulları

Yaşam Ortamı ve Barınma Koşulları Yapılan saha araştırması sırasında Suriyeli göçebe ve yarı göçebelilerin il-ilçe merkezlerindeki ara sokaklarda, sınırlı büyüklükteki dükkan, depo, metruk yapı ve az sayıda da olsa apartman dairelerinde, çoğunlukla tek göz odalarda; bir kısmının ise cadırlarda (20 yerleşim yerinin üçü çadır yerleşimidi) yaşadığı tespit edilmiştir. Kentin veya ilçe merkezinin hemen yanı başında bulunan bu mahalleler, kalabalık içerisinde görünmez olmakla birlikte, Suriyeli göçebelilerin de görünmemesine neden olmaktadır.

Kalkınma Bakanlığı Arşivi, Gaziantep 2020

Kayıtlılık Durumu

Yıl	Geçici Koruma Kapsamındaki Toplam Suriyeli Nüfus	Adana	Gaziantep	Hatay	İstanbul	Şanlıurfa
2020	3 Milyon 587 Bin 779	246 Bin 462	450 Bin 031	438 Bin 741	496 Bin 485	422 Bin 729
Adana il nüfusunun %11						
Gaziantep il nüfusunun %22						
Hatay il nüfusunun %27						
İstanbul il nüfusunun %3						
Şanlıurfa il nüfusunun %21						

Şanlıurfa, Gaziantep ve Adana'da yaşayan 1 milyon 123 bin 643 Suriyeli geçici koruma kimlik belgesine sahipken, kaydı olmayan Suriyeli göçebe ve yarı-göçebe topluluklarının sayısı bilinmemektedir. Geçici koruma kaydı, göç idaresi il müdürlükleri tarafından yapılmaktadır. Fakat geçici koruma kimlik belgesine sahip olabilmek için sabit bir ikamet adresi göstermek, yer değişikliği söz konusu olduğunda da bunu bildirmek zorunludur. Suriyelilerin, sağlık ve sosyal yardım hizmetlerinden yararlanabilmesi için geçici kimlik belgesine sahip olması gerekmektedir. Bir ikametgah adresi gösteremeyen Suriyeli göçmenler, kayıtsız olmakla birlikte sağlık, eğitim ve sosyal yardımlara da ulaşamamaktadırlar.

Eğitim

Suriyeli göçebe topluluklarda okullaşma oranının oldukça yetersiz olduğu bilgisine erişilmiştir. Göçümler arasında yetersiz kaynaklar nedeniyle çocukları okula gidemediği belirtilmiştir. Yerel kurum ve aktörlerle yapılan görüşmelerde, bu grupların okullaşmasının sağlanmasına yönelik özel bir çalışmaya rastlanmamıştır. Sadece Gaziantep'teki Sosyal Hizmet ve Rehabilitasyon Merkezi tarafından Türkiye'den Roman çocukların okula gönderilmesi konusunda aileleri ikna etmek için, okuması ve meslek edindiği Roman bir kişi ile işbirliği yapıldığı ve bunun çok etkili olduğu dile getirilmiştir.

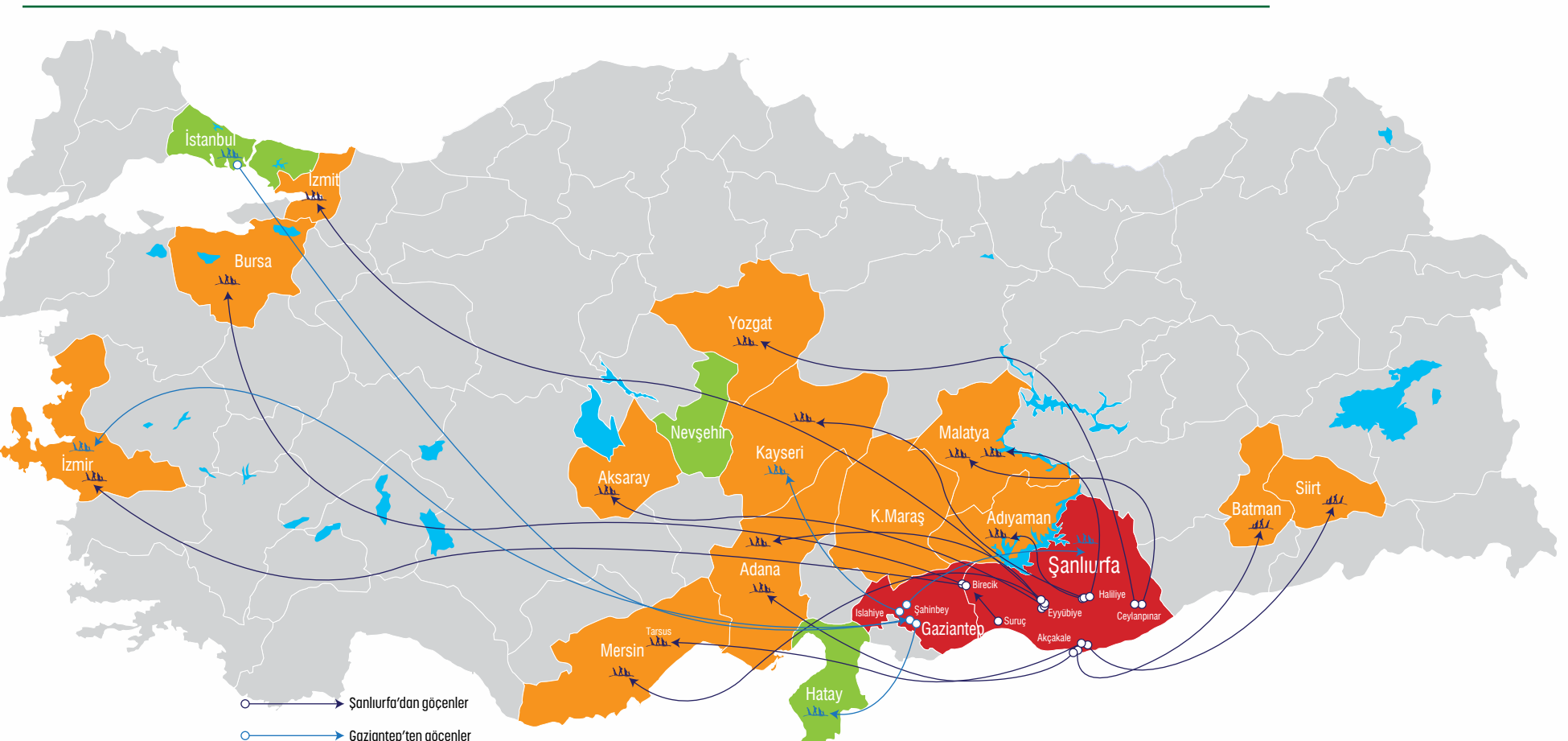
Kalkınma Bakanlığı Arşivi, Şanlıurfa 2020

Sağlık

Saha çalışmasının yapıldığı yerleşim yerlerindeki göçebe ve yarı-göçebe Suriyelilerin göçebe en rahat ulaşılan hizmetin sağlık hizmeti olduğu tespit edilmiştir. Geçici koruma kimlik kartına sahip olanlar, aile sağlığı merkezlerinden, devlet hastanelerinden veya sadece Suriyeli göçmenlere hizmet veren göçmen sağlık merkezlerinden ücretsiz olarak sağlık hizmeti alabilmekte, temel sağlık hizmeti kapsamındaki ilaçlar için de hasta kağıdını taşıyabilmektedir. Saha çalışmasının yürütüldüğü Şanlıurfa'da 19, Gaziantep'te 10, Adana'da ise 12 Göçmen Sağlık Merkezi bulunmaktadır.

Kaynak: Sihat projesi kapsamında ECHO tarafından derlenen verilerden yararlanılmıştır.

Suriyeli Göçebe ve Yarı-Göçebe Toplulukların Adana, Gaziantep ve Şanlıurfa'dan Göç Ettikleri İller

KALKINMA ATÖLYESİ

Bu yayını Kalkınma Atölyesi tarafından hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Bu yayının içeriği tamamen Kalkınma Atölyesi'nin sorumluluğundadır.